

mes

Maaelu Edendamise Sihtasutus

MESi laenud ja käendused

Meelis Annus

Maaelu Edendamise Sihtasutus

Scandagra Eesti, veebruar 2024

Maaelu Edendamise Sihtasutus

EESMÄRK: toetada ja elavdada Eesti maapiirkondade ettevõtlust, luues paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks ning tõsta sellega ettevõtete konkurentsivõimet.

MES ei konkureeri pankadega, vaid täiendab ettevõtjate finantseerimise võimalusi.

TEGEVUSED:

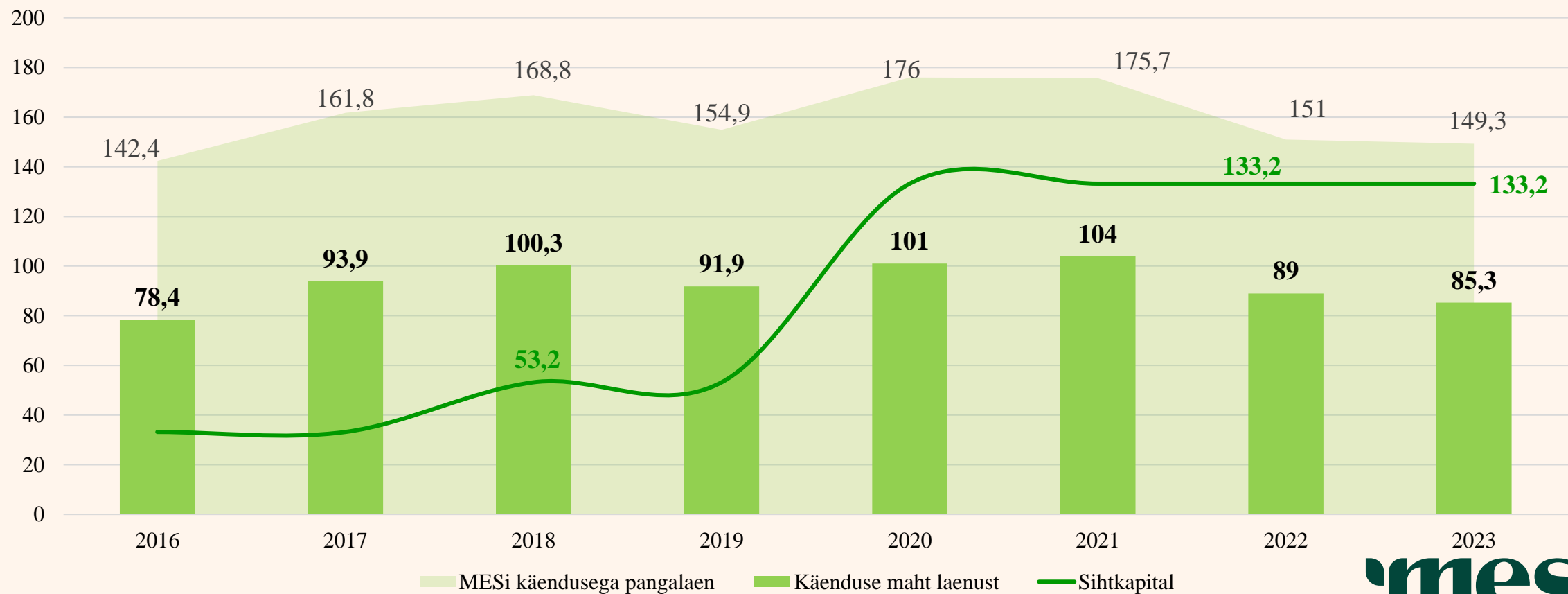
- Käendamine
- Sihtfondide haldamine
- Laenamine
- Maaelu maine kujundamine

Sihtasutus on isemajandav ja riigieelarvest põhitegevuse kulude katteks vahendeid ei saa.

mes

Käendusportfell mln €, perioodil 2015-31.12.2023

31 tegevusaastaga on MES-i käenduste abil pangad laenanud ligikaudu 1,19 mld eurot.

Käendamine

EESMÄRK:

- tagada parem juurdepääs laenukapitalile;
- tõsta ettevõtja krediitkõlblikkust, mida võivad vähendada:
  - ebapiisav või mittelikviidne tagatisvara;
  - ebastabiilsed ja väiksed müügikäibed;
  - realiseerunud riskist põhjustatud ajutine kahjum;
  - alustamisjärgus ettevõtja kõrge risk.

Nõuded MES-i käenduse saajale

NÕUDED PANGALAENU SAAJALE

- Laenusaaja omakapital vastab seaduses ettenähtud nõuetele.
- Laenusaajal puudub riiklik maksuvõlg või selle olemasolu korral on võlg täielikult ajatatud.
- Laenusaaja ei ole makseraskustes, panga hinnangul on laenusaaja võimeline nõuetekohaselt täitma laenulepingust tulenevaid kohustusi.

Käenduse tingimused

Käenduse saamiseks pöördub **laenuandja** (krediidiasutus) käenduse taotlusega MESi poole. MESil on koostöölepped enamike Eestis tegutsevate krediidi- ja finantseerimisasutustega.

- Käendus võib olla kuni **80% tasumata põhikohustusest** ja **mitte suurem kui 2,5 mln eurot ühe ettevõtte kohta.**
- Käendustasu jääb vahemikku 1%–7,5% aastas.
- Tasu määramisel võetakse aluseks laenuvõtja krediidireiting või skooring.
- Lepingutasusid ei lisandu.
- Tasu arvutamine algab käenduslepingu allkirjastamisest ja lõpeb käenduslepingu lõppemise/lõpetamisega.

Kuidas teraviljakasvataja saab MES-i käendusest abi?

MES-i käendus lahendab puudujääva tagatise probleemi. Lisaks põhivara soetamisele saab käenduse abil ka käibevahendeid laenata.

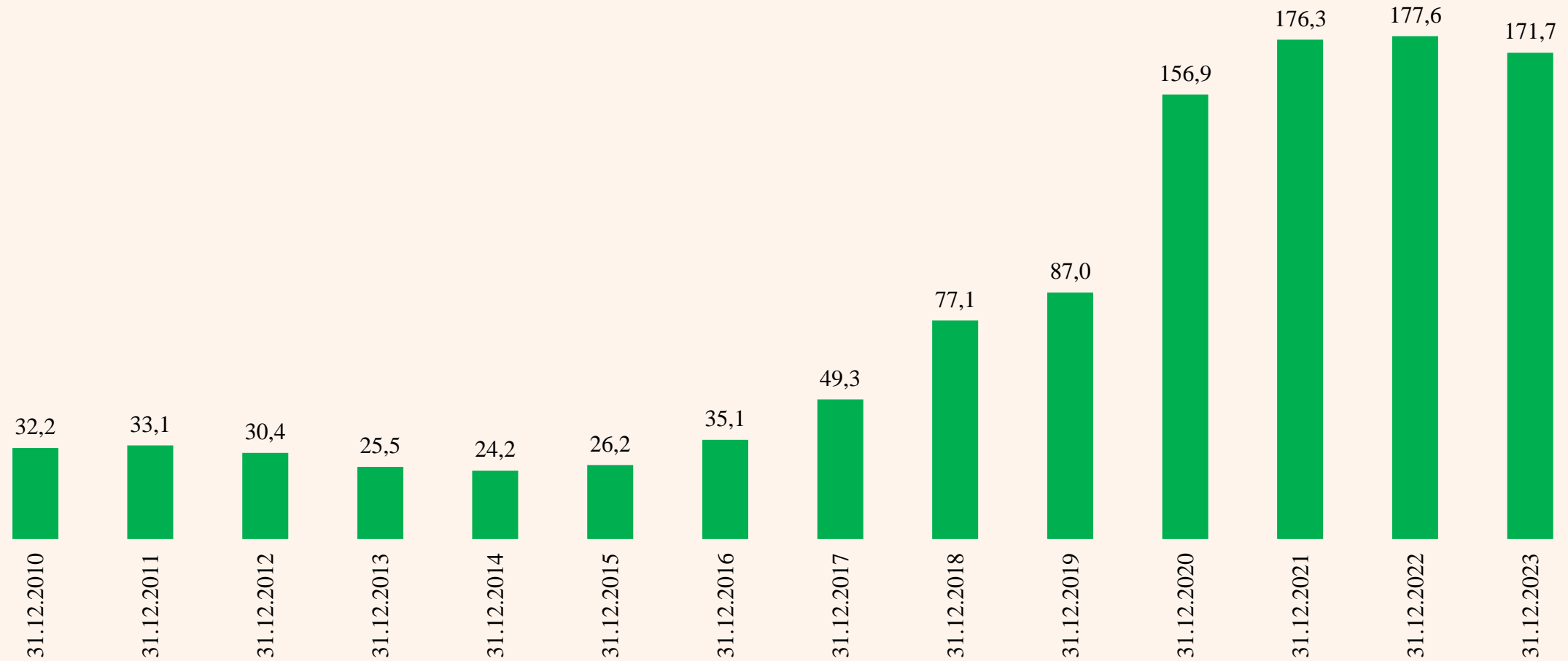
Kliendid on kasutanud:

- tootmishoone ehitamisel puuduva tagatisväärtuse katmiseks;
- seadmete ostmisel laenu või liisinguga, omafinantseeringu vähendamiseks;
- käibelaenu võtmisel puuduva tagatise lahendamiseks;
- mahukama projekti teostamisel panga ettemaksu või teostusgarantii käendamiseks.

mes

MES-i laenuportfell mln €, perioodil 2010-31.12.2023

Laenumeetmed sihtfondide vahenditest

1. Maaeluarengukava 2014–2020 (MAK) sihtfondide laenud

- ✓ – Kasvulaen – investeringuteks, millest kuni 30% käibevahenditeks; summa 5 000 – 2 00 000 eurot; tähtaeg kuni 10 aastat + maksepuhkus 5 aastat; tagatis vähemalt 50% laenusummast; min. intress 3%+EKP, noortalunikule ning tootjarühmale ja nende äriühingule min intress 2%+EKP.
- ✓ – Pikaajaline investeerimislaen – kaaslaen pangaga; investeringuteks, millest kuni 30% käibevahenditeks; summa 200 000 – 400 000 eurot; tähtaeg kuni 15 aastat + 10 aastat maksepuhkus; tagatis vähemalt 50% laenusummast ja tootjarühmale 30% laenusummast; min. intress 2%+EKP, noortalunikule ja tootjarühmale ja nende äriühingule min. intress 1%.

2. **COVID-19 laenumeede**, hetkel uusi laene ei väljastata ja laekunud vahendid tagastatakse Riigikassasse.

3 laenumeedet omakapitali vahenditest

1. Laen väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale – esmatootjatele põllumaa ostuks, MTÜ-dele ja SA-dele toetuse sildfinantseerimiseks; summa kuni 5 mln eurot; tähtaeg kuni 25 aastat; maksepuhkus kuni 5 aasta, min. intress 4%+EKP (**Euroopa Keskpank – 4,11%, seisuga 26.01.24**).

2. Ebasoodsate ilmastikuolude kriisilaen – esmatootjatele käibevahenditeks, kelle taimekasvatus- ja/või aiandustoodang on vähenenud; summa 5 000 – 100 000 eurot (mitte rohkem kui 50% kahe maj.aasta keskmisest müügitulust); tähtaeg kuni 3 aastat; tagatis vähemalt 71% laenusummast; min. intress 2,2%+EKP.

3. PEATATUD! Põllumaa kapitalirent VKE-le – käibevahenditeks või investeeringu teostamiseks; summa 5 000 eurot – 1 mln eurot; tähtaeg kuni 6 aastat, sh maksepuhkus; min. intress 2%+EKP.

Ebasoodsate ilmastikuolude kriisilaen

Ebasoodsatest ilmastikuoludest põhjustatud taimekasvatus- ja aiandustoodangu vähenemisest tingitud likviidsuspuudulikkuse leevendamiseks.

- Taotleja poolt **2023 hooajal toodetud toodangu maht** on võrreldes **2021 ja 2022 hooegade toodangu** aritmeetilisest keskmisest mahust vähemalt **15% väiksem**.
- **Laen maksimaalselt kuni 100 000 eurot** ettevõtja kohta, kuid mitte rohkem kui **50%** ettevõtja kahe eelneva majandusaasta aritmeetilisest keskmisest müügitulust.
- Kõikide **intressikandvate kohustuste** maht (viimases sihtasutusele esitatud bilansis) ja **taotletava laenu** maht kokku ei tohi ületada **1,5 kordset** eelmise majandusaasta **müügikäivet**.
- **Laenuperioodi** pikkus on **kuni 3 aastat**.
- **Maksepuhkus 10 kuud aastas**.
- Kõik maksegraafiku tüübid on lubatud, tingimusel, et **igal aastal vähendatakse laenu põhiosa** vähemalt **kahe maksega 1/3 võrra**.
- **Laenu tagatise** realiseerimise eeldatav tulem peab katma vähemalt **71% laenusummast**. Tagatiseks sobib **kinnisvara, vallasvara, käendused**.
- Kui laenu **tagatise** realiseerimise eeldatav tulem **katab vähemalt 100%** laenusummast, siis on sihtasutusel õigus **vähendada laenu intressi kuni ühe protsendipunkti võrra**. Intress minimaalselt **2,2%+EKP**.
- **Laenumeele** kehtib **kuni 14. juunini 2024** (kaasa arvatud) või kuni selleks otstarbeks ettenähtud rahaliste vahendite ammendumiseni.

Kõik täpsemad tingimused ja taotluse leiad MES-i kodulehelt:

www.mes.ee/laenud/laen-mes-omakapitalist/ebasoodsate-ilmastikuolude-kriisilaen

mes

Oru 21, Viljandi

Tel 648 4064

mes@mes.ee

www.mes.ee

Elava elu heaks maal